

Preus per subscripció

En Barcelona. 1'00 Pta. trimestre.
 Fora... 1'50 » »
 Artistas extranjers, 25 Ptas. l' any

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

DIPUTACIÓ, 125, 2.º, 3.^a

Sucursal pera artas y avisos, en l'Arxiu
 de D. J. Gelabert: Unió, 5, 3.º 2.^a

Preus de cada número

Número corrent. . . 10 centims
 Id. atrassat. . . 15 »

QUE NO PROSPERI

Lo conegut publicista Sr. Semperey Miquel ha publicat, firmat desde Viena, en «El Diluvio» de 5 del corrent, un article propasant á nostre Ajuntament la execució de música de Cristófol Morales en los oficis que deurán celebrarse en la Catedral per las festas de Colón.

La idea es magnífica; pero de resultats negatius. Després nos explicarem.

«La Publicidad» del 8 del corrent ha publicat un article firmat pe'l conegut escriptor Sr. Virella y Cassañes en lo qual dit senyor dona per irrealisable lo projecte del Sr. Sempere.

Bastant apunta lo Sr. Virella per demostrar sa idea, treynt á la superficie las deficiencias de nostre organisació musical dintre las iglesias; deficiencias nascudas per la indiferencia ab que's mirada la música pe'l ram eclesiástich y pe'l reduhit circul que las disposicions sinodals l'hi han donat; pero no menciona ni poch ni molt la idea que'ns preocupa quant se tracta de música religiosa d'autors de sigles passats.

Mes que de'n Cristófol Morales, més que del canonge Vila, de nostra Catedral, més que de Joan de la Encina, de Victoria, de Diego Ortiz y Salinas y altres que podríam citar, s'ha dit de la música religiosa de Palestrina, aquest compositor que, trobant-se la música litúrgica en mans d'autors sabís, pero poch penetrats de la magestuosa severitat ab que's té de manifestar, promogué una verdadera revolució, obtenint en son favor, del Papa Marcello, lo nomenament de compositor de la Capella Pontificia. Aixó era en l' any 1565.

Donchs be: Morales anterior á Palestrina (contestació de Barbieri al discurs de Peña y Goñi); pero més expressiu que aquest, son sas obras consideradas per'ls italians com maravella del art musical. Ab tot y aixó, sent més expressivas, mes inspiradas dintre la severa forma de nostra litúrgia, doná lloch á que'l papa Pio IV nombrés una comissió de Cardenals pera determiuar la manera de portar á cap la reforma de la música religiosa, venint, per lo tant, inclosas dintre las obras censurables las de Morales,

director ó mestre de la Capella Pontificia en aquell temps.

Y per' desterrá'ls abusos que músichs poch escrupulosos posaban en sas obras; per'arrencar de sóca y arrel la continuada manera ab que's profanaba la suntuositat del temple. s'acceptá la música de Palestrina per ser (diuhen ells) la que més s'agermana ab la sublimitat del rito, la que més espessa 'ls punts de elevació de nostra litúrgia, y la que més manifesta en tota sa puresa'l sentiment d'un ánima religiosa.

Donchs si Palestrina fôu, y segueix sentho encara, lo mes capdalt, lo guia, lo mirall per lo que's déuhen guiar y en lo qu' han de mirarse 'ls que al estudi de la música religiosa dedican sa inteligencia, pregariam á la Comissió organitzadora de las festas de Colón no prosperés la idea presentada per'l Sr. Sempere y Miquel, per no ser lo compositor Morales lo músich que més contribuï á la dignificació de la música religiosa.

Pero algú preguntarà: donchs, si no es Morales, ¿no podria nostre Ajuntament sense gasto fernes sentir la célebre missa de Palestrina dedicada al Papa Marcelo?

Podria; pero per nosaltres no déu ferho. Respecte á las missas de Palestrina penssem molt diferentement del Sr. Pedrell y del Sr. Goberna, organista de la Concepció, que creuhen que aquella es la verdadera música religiosa.

Nosaltres ho neguem rodonament. Y ho fem aixís porque després de ferme un detingut y minuciós estudi partitura en mà, y d' haverla sentida dos vegadas, una á S. Jaume y un altra al Bonsuccés, las dos dirijidas pe'l mestre Caudi, vam completar nostre concepte sintelisantlo en dos paraulas; la música de Palestrina may será la música que espessi ab tota fidelitat y grandesa l' esperit místich que informa nostra religió; tot lo mes será música diláctica ó d' estudi.

Y aixó es la missa dedicada al Papa Marcelo.

En tot' ella no hi despunta una sola frase ié inspiració; no s' hi veu al creient que saturat de fé divina entra en lo temple per' agonollarse y aixecar, envoltada de incens, plegaria fervorosa.

Palestrina concebeix de la mateixa manera lo pie-

tos *Kyrie*, que 'l grandios y subline himne que 'l món enter aixeca per son Déu dihent *Plein sunt celi et terra gloria tua*. De la mateixa manera concebeix Palestrina la idea cardinal, la base angular de nostra religió, donantli poca ó gens de importancia, quant diu; *El incarnatus est de Spiritu Sancto et Maria Virgine et homo factus est*, que quant espressa la idea terrorífica que ha de resultar de *Et expecto resurrectionem mortuorum*.

Nosaltres en Palestrina hi veyem, mes que al catòlich, al músich conceixedor perfecte del laberintich contrapunt que sens darsen compte escriu planas y mes planas d' una música que res diu, qu' ompla 'l cap del oyent de notas que no l' fan sentir la grandiositat de nostre dogme, y no permet als executants arrencar una frase de sentiment que elevi y conforti l' anima del que va als péus de Deu en busca de consol.

Que 'ns perdonin los Srs. Pedrell y Goberna si en forma tan seca y forta emitin le concepte que de la música religiosa de Palestrin tenim format, concepte oposat al que emitirem dits senyors, l' ú en lo «Diario de Barcelona» y l' altre en «La Vanguardia».

De compositors antichs ne coneixem molts quals obras sols serveixen per'l drapayre. Aixó no vol dir que las de Morales perteneixin al número citat; pero si que molts tan sols las coneixen de nom. Pero ara fa erudit, fa sabi, remenar los noms de Victoria, Morales, Encina, Vila y altres, sens conèixer sas obras. Aquesta es la corrent; tothom es mestre. Desde aquell que no ha fet altra cosa que una romansa fins al que sols ha fet una Salve, queda establerta una corrent de maestria que no hi ha mes que demanar.

Y deixant apart otras consideracions que exposar podriam en apoyo de nostra idea, passarem al terrenó dels impossibles en obras d'empenyo respecte la execució de la música en las iglesias.

Al proposar lo Sr. Sampere y Miquel que l' Ajuntament acceptés la idea de fer sentir música de Morales, no ha fet altra cosa que manifestar lo poch que coneix la manera com se fan las cosas dintre de la iglesia.

No considerant la impossibilitat de sustituir las antiartísticas veus de falset que fan dos homes ja casats y pares de familia, que sense gust ni estudi cantan en algunas iglesias, per verdaderas veus de soprano ó tiples y contrals ja que ho prohibeixen las disposiciones del Sínodo, anem á la práctica de aquestas cosas.

En la Catedral tenen fa mots anys per mestre de capella, en concepte de interino, al Sr. Marraco.—Créu lo Sr. Sampere que'l Sr. Marraco cediria'l puesto de mestre á algúns que mestres se dihen y que corren per aquets carrers, deixant que's possessin á dirigir la obra msical que's determinés tocar? A la Catedral no hi entra sino la música que li pláu á son mestre; allí no's canta ni's toca d'altra manera sino del modo y manera que vol son mestre; allí no es possible se executin otras obras que las de parranda. Y com que tots los músichs son repentistas, no creuen necessari tenir ensaigs perque vaji bé la obra, donant aixís un resultat que té molt que dir.

Podrá l'Ajuntament fer y desfer á mida de son gust nomenant mestres á carretadas pera donar concerts, alboradas, etc. etc.; pero trobará una barrera infranquejable'l día que vulgui trasspasar lo lliudar de la porta, no sols de la Catedral, sino de qualsevol altra iglesia.

Per aixó hem dit que'l Sr. Sanpere, al parlar de iglesias no sabia 'l terrenó que trepitjava, com tampoch sab la completa armonia que regna entre'ls músichs de Barcelona.

Hi ha qui diu que perque'n sabem poch; Nosaltres dihem perque son massa sabis.

Que no prosperi, donchs, la idea que desde Viena

proposa al Ajuntament d'aquesta ciutat lo Sr. Sanpere y Miquel.

ARMANDO DE LA FLORIDA

Taradell, Juliol de 1892.

Revista teatral

TIVOLI.—Lo dissapte passat tingué lloch en a' uet popular teatro 'l estreno de la opereta francesa *Miss Helyett*, traduïda al espanyol per'l senyor Granés.

La nova opereta té música original del mestre Audran, lo reputat autor de *La Mascota*, la que potser peca de massa fina per los habituals concurrents á aquell teatro. Varios números tingueren que repetir-se.

La obra fou ben presentada. Lo decorat bonich; pero las montanyas del teló del acte 2.º son d'un color poch ajustat al natural. La escena ben cuidada. Se véu que en lo Tivoli 's preocupan de aquets art, que en lo Liceo encara desconeixen.

La interpretació fou bona per part de tots, molt particularment per la senyoreta Pretel y'ls senyors Carbonell y Banquells.

NOVEDATS.—En veritat que resulta juetificat éxit qu' obtingué *Un libro viejo*, Sense eer uno creació, te dita obra recomanables condicions que la faron de refertori durant molt temps en las compan dramáticas espanyolas. Té noretat en l' argument, ingeni en lo desarrollo, facilitat en lo diálech, suficiencia en la forma, y uu no sab qué admirar més. si la senzillés que respira tota l' obra ó la difícil facilitat ab que está escrita. En una paraula: la critica ha de jutjar favorablement, l' ultima obra del Sr. Feliu y Codina.

Lo dissapte celebrá son benefici la Srta. Guerrero. Després de la representació de *Sis vos non vobis*, estrenada dita actriu un monólech del Sr. Guimerá titulat *Per un petó*, qu' ab tot y ser digne de la fama de son autor y ser la intérprete de gran valua, no obtingué cap éxit á causa de la trista aliansa que fau una obra catalana y una actriu castellana.—R.

ELDORADO.—*Luces y sombras*.—No comprenem com la empresa tingué la bona fe de posar en escena aquesta obra de la que no's pot recomenar res, ni lletra ni música, y en proba d'aixó, que fou reprobada pe'l públich pagano y no mes ya aplaudirla la *claque*.

Si no fós perque la empresa del Eldorado es mitj catalana mitj madrilenya, no compendriam que de tant en tant presentés mamarratxados semblants, y si estima'ls seus interessos convé que tingui sempre mirament en los estrenos.

La Revista.—Aquesta sarsuela si qu'ha tingut un éxit. Es obra que té trama enginyosa, bonassituacions cómicas y animat llenguatge, lo qual junt á una música plena d'originalitat y distinció, la fan digna de la favorable acullida qu'ha alcansat. La pessa musical de mes importancia es la que executan la orquesta, las bandas de cornetas y la charanga militar (aquestas fora de la vista del públich); pessa de molta inspiració y de novedat que per si sola demostrat'l talent del mestre Fernández Caballero.

Abundan en *La Revista* los xistes fins y ben trobats, y'l desenllás es inespersat; pero massa injustificat y rápit, desmereixent aixó un tant la part del éxit corresponent al autor de la lletra don Miguel Echegaray.

Mereixen ser citats per la execució las senyoras Segovia y Ferrero, y'ls senyors Gimeno, Sanjuan y Mesejo.—P.

R.

VERS Y PROSA (1)

(Contestació al amic Pepet del Carril)

A la pregunta que 'm fàs
contestació vull donarte
de la qual, al enterarte
son fonament jutjaràs.

Si es prosa de bons autors
(com ho son los que t'hi citas),
las obras per ells escrites,
las rebo de mil amors.

Mes si es prosa de aprenent
(entre 'ls quals m'hi conto jó)
m'hi aborreixo de debó
y m'hi adormo, francament.

Ab lo vers, ja es altra cosa;
tens recursos y atractius
molt mes potents, molt mes vius;
no 'm cansa tant com la prosa.
De 'n Bartrina lo talent,
ab justicia haig d'alabaa:

no es que 'm deixi 'd'agradar
la prosa (bona, s'entén)

Prò, com jove, no pervers
tot ho veig color de rosa...

Vetaquí perque la prosa
m'agrada menos que 'l vers.

P. ALONSO

Secció del Pirotécnich

Lo mestre Rodoreda, músich major de la Banda Municipal, s'ha ofert a posar música al himne del Centenari de Colón; de modo que la lletra que debia ser triada en un concurs que 's va declarar desert, no per falta de concurrents sino per manca de acerten las poesias presentadas y que després, perque sí, 's va encarregar al Sr. Apeles Mestres en lloch d'obrir un nou certamen, ara será posada en música per l'inspirat autor de *Ansias March*.

Així 's cometerán duas ilegalitats y dos actes de favoritisme: lo Sr. Apeles Mestres será recompensat ab un objecte art, de igual valor al premi del concurs, y al Sr. Rodoreda... Li donarán las 5000 pesetas ofertes també al que guanyés lo premi?

Sentat lo precedent seguit ab lo Sr. Mestres, senbla natural.

Y ell podrà dir si acás:

—Tira peixet! mil duros caiguts del cel.

Ja's deya pe'l Liceo que l'himne lo faria en Rodoreda.

LO POLVORISTA

Secció del Graciós

EPÍGRAMAS

—¿Es vritat que ha escrit un drama
ta germana gran, Sirvent?

—Sí, noy, sí

—¿Y diu que resulta?

—Sí; resulta... molt dolent.

—¿Cada cop que vas a missa
ja 't persignas aixís que entras?

—Sí

—¿Y ho fas ab devoció?

—No senyó; ab aygua beneyta.

D' haver escrit dos novelas
sempre s' alaba en Quimet,
y tot perque l' autor d' ellas
las hi va fer posar en net.

(1) Vegis lo número anterior.

—Diu que va fugit a París
en Pascual l' altra setmana!

—Sí

—¿Que va marxar ab la dona?

—¡Vaya; ab la dona... de un altre!

—¿Vas veure aquella gran ópera
que fa poch temps va estrenarse?

—Yo no;

—¿y tu? Jo per tres voltas
la vaig veure... anunciada.

J. STARAMSA

Entreacte

LA TAFANERIA

Es en va que m' entretengui averiguant las causas, las formas, lo perquè ó siga'l que siga, que 'ns té obligats y condemnats a sufrir preguntas y mes preguntas que si un no las contesta estildat de poch educat, de insolent sent, aixís que al meu modo de véurer, pecan de tals los que preguntan sens importárlshi malehida la cosa.

Per exemple: surt un de casa y's dirigeix al café, al teatro, ó a un recado, etc. Ja té segur que al trobar pe'l camí a un dels que se'n diuen *amichs*, la primera pregunta que li dirijirá será la següent:

—¿Ahont vas?

Si a aquell que ha de contestar no li ve gaire be dir ahont vá, puig que cada hu ha de tenir complerta llibertat d'auar ahont li dongui la gana, ¿per quin motiu ha de estar obligat a respondrer, sols per satisfser la curiositat ó mes ben dit, tafañeria de qual-sevol?

Si no contesta, si no explica al *amich* aquell punt per punt, pas per pas, l' ahont pensa dirijirse, ab seguritat que'l concepte que d'ell formarà aquell individu no li farà pas gens ni mica de favor.

Si—suposem—li diu «vaig a casa al sastre.» a bon segur que li pregunta qué's fa fer, quina roba ha triat, si es negre ó de color, si li costa gaire, etc. Si per desgracia té la mostra a mà ó si per casualitat la porta a la butxaca y li ensenya, ja pot dir que hem ben rebut, puig la mirará, la tornarà a mirar y a pesar de que no hi entendrá res, al capdevall, la trobará cara, dolenta y ab tots los mals.

¿No es aixó ser tafañer, ja que no li importa ni li ha de importar res de lo que's fassi fer l'altre?

Dóna la desgracia, ó sort, que un ha fet una conquesta y que va al lloch ahont créu trobar a la ninfa enamorada: 's dirigeix cap al siti ab intenció de gosar las dulçuras d'aquell amor que com si fos ambrosia vol ell saborejar: los instantis li semblan sigles; sense entretenirse corra adelerat y.... ¡pam! a lo milló topa ab un *amich*, que li diu:

—¿Ahont vas? ¿vas molt depresa?

Dihentli llavoras la vritat, explicantli 'l motiu d'anar depresa ja té feyna llarga. ¿Cóm la va coneixe? ¿de quina manera? Y lo primer que procurarà aquell en lo *terreno de la amistat*, es mirar si pot enredarho y quedarse la conquesta per'ell.

En fi, de personas d'aquesta classe n' existeixen moltas a tot arreu y's topa ab ellas a qualsevol part, tenint sempre d'estar un disposat a contestar las preguntas que li puguin dirigir y que sols per la malehida curiositat tafañera que s'ha apoderat de molts, obliga a pérdrer temps miserablement.

¿Quosque tandem?

¿Fins a quant tindrem de véure'ns obligats los que desitjem viurer en pau, a sufrir las impertinentas preguntas d'aquests ó buriosos tafañers?

Jo crech que tan sols se lográ fer desaparéixer aquest vici ó costum arrelada en molta gent fent una cosa; aixó es, etjgant a dida a tots los que trobem que vulguin deturar nostre pas per cosas que no 'ts importan.

Unich remey radical que á ra fi acabaria ab tota aquesta calanya de curiosos ó tñfaners?

¿No es vritat que tinch rahó?

¡Ay! dispensin: ara jo, sense adornarmen, també 'm convertia en tñfaner.

RAMÓN TRILLA Y POCH.

Dígali barret dígali sombrero (*)

ESCENA II.

D.ª ROSALIA, ANGELITA

Per la porta del fondo; pero pe'l cantó oposat á aquell per'hoat se n'ka anat Joaquim.

ANGELETA (*Mirantsel.*)

¡Ay! que determinat va 'l padri Joaquim.

D.ª Ros. ¡Oh! be:

es que tindrà molt que fer.
¡Com de tot se cnida, es clà!
En prop d' un mes qu'aquí som,
casi ni temps li ha quedat
may per' veni al meu costat;
sempre l'ocupa tothom.

ANGELETA Be, mamá, no ho exageri-
que tampoch es tant com diu.

D.ª Ros. ¿Que jo exagero?

(*Rient*)

ANGELETA ¿Se'n riu?

D.ª Ros. Aixó es lo únich que puch ferhi.

ANGELETA ¡Pero si no té rahó!
¡si ab nosaltres hi vé massa!
¡si may solas de la plassa
anem fins aquí al cantó!
¡Si qualsevol pensaria
que'l ser viudo ja li cansa
y que potser té esperansa
d'arribar á sé algun día,
á mes de serme padri,
l'home qu'ha destinat Dèu
per' jurarme devant seu
amor constant y sens fi!

D.ª Ros. (*Ab estranyesa*)

Pero, y ara aixó, ¿á qué vé?
¿Aixó á pensá has arribat?
¡Ay, Jesús!

ANGELETA No ho he pensat;
mes qu'hi ha qui ho pensa sé.

D.ª Ros. Pero...

ANGELETA Sens móureus d'aquí
tenim ara á n'en Ramón
qu'aixi ho conta á tot lo món
perque aixis ho creu.

D.ª Ros. ¿Sí?

ANGELETA Sí.

ESCENA III.

Las mateixas, RAMÓN.

D.ª Ros. ¿Vosté creu que'n Joaquim Comas
pensa casarse ab la noya?

ANGELETA ¡Oh, mamá!

RAMÓN Ho creya

D.ª Ros. ¿Véus, noya?

RAMÓN Mes ja no ho crech, fora bromas.

D.ª Ros. ¡Ay! m'ha tret un pés de sobre!

RAMÓN No ho crech, perque m'ha contat
que á qui vol véurehi casat
ab vosté, (*Per Angeleta*) es al seu fill.

D.ª Ros. ¡Pobre!

ANGELETA (*¡Ah! aixis ja cambia d'aspecte,
y si'l Enrich me faltaba...*)

RAMÓN Y, no sabentho, pensaba
qu'ell portaba tal projecte.

(*) Véjis lo número 81.

Li dich, perque jo só honrat
y franch.

D.ª Ros. Si, tot lo que vulgui;
pero aixó més no hò divulgui
pues ja veu que no es vritat.

ANGELETA ¡Ah! jo, mamá, mentrestant
me'n vaig á dalt un ratet.

D.ª Ros. Bueno, vé.

ANGELETA (*Anantsen*) (*Si l'Enriquet...*)

RAMÓN (*Comensem lo nostre plan.*)

ESCENA IV.

RAMÓN, D.ª ROSALIA

D.ª Ros. Ja ho té entés.

RAMÓN No hi ha cuidado.

D.ª Ros. No'n parli.

RAMÓN No tingui pó.

D.ª Ros. Perque aixó...

RAMÓN Li juro jo
que no hi rebrá cap enfado.

(*Se fica casualment la mà á la butxaca y treyent uan
carta, diu, donantli:*)

D.ª Ros. ¡Ah! tingui: 'l carté fa estona....

(*Es lletra del meu marit.*)

¿Si haurá tornat de Madrid?

Veyam qué diu.

RAMÓN Vei, dona.

D.ª Ros. (*Llejin!*) «Barcelona...»

RAMÓN ¿Cóm comenso?

No sé cóm dirli. ¡Bah, bah!

¿Cóm li dich? Clá y catalá

y aixis mes ja no m'hi penso.)

D.ª Ros. ¡Ay, Déu meu, quina alegría.

¡quina alegría mes gran!

(*Ara qu'está alegre, avant.*)

RAMÓN Ramón....

D.ª Ros. Donya Rosalia.

RAMÓN Avuy arriba...

No sé.

(*Seguirá*)

Repertori de Fora

Vilanova y Geltru 26 Juliol.

Estimat director: lo diu nenje 24 y ahir 25 hem tingut quatre fñncions en lo Tívoli: la primera de ellas, *Hydro-Mel*, ab escasa concurrencia que va donar merescuts aplausos al senyor Borrás despres de dir ab molta energia aquellas octavas reals esplicant la batalla: tambe 's lluhiren los demés actors y actrius.

A la nit del 24, despres d' una sinfonía executada per la orquesta «La Vilanovesa», va haverhi espectacle extraordinari ab la comedia de costums que té per titol *La Vocació*, obra en que la concurrencia que omplia 'l teatro va tenir ocasió de donar merescuts aplausos á tots los artistas, puig en ella s' hi van distingir molt la senyoreta Sala, y l' senyor Bals en lo paper de Mossen Baldomero, capellá d' aquells despreocupats.

Tambe 'l senyor Serraclara va agradar en lo de Mossen Jaume, capellá fanátich. Lo senyor Borrás, la senyoreta Morera (E.), y 'l senyor Asperó com á tipo de estudiant del seminari, també van estar molt acertats y en algunas escenas varen ser aplaudits merescudament.

Despres va representarse *La tornada d' en Titó*, pessa en que 'l senyor Marqués va fer la part de Pau molt ben acabada y 'l senyor Fàges un tipo de guardia civil molt saláu. Aquet actor acciona y declama be en tots los papers que se li confian, y per aquet y altres motius se véu aplaudit del públich. En lloch de pessa va se 'l fi de festa un hermos castell de fochs artificials compost y disparat pe 'l pirotécnic de

Reus senyor Espinós, que va ser aplaudit, deixant al públic molt satisfet.

Ahí a la tarde *L' Agulla* per segona vegada, y després la pessa *Tot cor!* original del senyor Aulés.

A la nit, ab una lluhida concurrència, estreno en aquest colisseo del drama tràgich y de aparato, original de D. Angel Guimerà titulat, *L' Anima Morta* posat en escena pe'l primer actor D. Enrich Borrás. La senyoreta Sala va fer una *Reyna*, sobre tot en lo primer acte, que no 's pot demanar mes, perque va vestir molt be, declamant á las mil *maravillas*.

Lo senyor Borrás merescué nutrits aplausos en lo Rey y 'ls Srs. Asperó, Fages, y Bals van representar al pel com se sol dir.

Tots ells varen ser cridats al palco escénich en lo segun y tercer acte en mitj de estrepitosos aplausos. Segons tinch entés aquesta tragedia tenia solament 2 ensaigs y va surtir molt be, tant pe'ls actors com per la comparsaria que tambe va ser ben presentada.

Per final *La Teta Gallinayre* que sempre agrada per que es bonica.

R. N.

Cambrils 21 de Juliol.

Molt senyor meu y amich: Instalat, encara que temporalment, en aquestos encontorns, lo primer qu'he fet ha sigut procurar-me noticias del moviment teatral d'aquesta comarca pera cumplir desseguida ab vosté la meua missió de revistero, y d'ellas he colegit qu'está regnant per aquí una apatía extraordinaria; de manera que no's coneix ni un poble en lo qual hi funcioni una mala companyia d'aficionats, qu'es lo menos que pot demanarse.

Ja desesperaba de poguer escriurer aquestas ratllas quant veig qu'aquí hi ha hagut una mica de animació; y al efecte, s'ha donat avuy una funció extraordinaria en un teatret improvisat *ad hoc*, ahont he vist l'estreno del monólech *Qui xerra paga*, bastant ben escrit é interpretat pe'ls senyors Rovira y Margall, respectivament.

Després lo senyor Casanovas ha llegit admirablement la balada *La Pubilla d'Aguafrada* de Frederich Soler (¡AY, sí!) y'l senyor Marquet las estrofas de Riera y Bertran *Set de justicia* qu'ab sa veu de nas no 'm ha fet felis (¡AY, nó!)

Finalment se ha representat lo drama en un acte *La Florista*, original del firmant, del que no'n diria res sino fos pera fer constar que 'ls joves senyors Roqueta y Pons s'hi van conquistá grans aplausos.

Mani á son servidor.—A. R. V.

La Garriga 24 de Juliol.

Molt senyor meu y amich: Aquí 'm té á passar l'istiu com un senyor, fent goma entremitj de la colonia escullidíssima de barcelonias que honran y animan aquesta població de moda.

La campinya d' aquest poble es deliciosa y convidá á fer algunas excursions per las aforas, deixant-se caure en qualsevol de las fonts que á qual millor rodejan lo terme.

Los *dintres* de la població no son tan alegres com sus *exteriors*, y aixó fá que qui no surt del poble s' aburreixi una mica 'ls dias de feyna.

Sort que en los dias festius s' organisan concerts y *soirées* en lo renombrat establiment de banys, en las *torres* y en lo *Círculo de Recreo*.

En lo teatro d' aquest últim centre de diversió hi treballa una companyia d' aficionats, fills de familias forasteras, que apesar d' ésser juvenets, se portan com verdaders actors.

Ahí diumenje posaren en escena, *A la Prevenció*, de'n Ferrer y Codina, que va surtir molt rodoneta, prenenthi part los joves Fargas. Marqués y C. que

rivalisaren en ferho bé. Foren molt aplaudits per la distingida concurrència que omplia lo local.

Lo jove Sala recitá al molta *sombra* lo monólech de'n Gumá *Ecce-Homo*, mereixent los aplausos del auditori.

Un ball de piano doná fi á tant agradable vetllada.

Esperant poguer donarli compte de las funcions successivas que 's representin me repeteixo de vosté affm. amich.—J. BARBANY

Reunions particulars

LA JOVENTUT.—Lo dissapte últim á la nit tingué lloch en aquesta lluhidíssima societat una funció teatral á benefici del primer actor cómic senyor Balmanya.

En las obras representadas (*Lo mujer de papá*) lo cant de las cigarreras de (*De Madrid á París* y *El Monaguillo*), s'hi distingiren d'un modo notable la senyora Puchol, las senyoretas Elena, Elisa, Palau, Comas y'ls senyors Martí, Viñas N F, Ballezá, Señorli (E), Galaup y'l beneficiat. Lo coro en general va estar acertat. No cal dir que doná fi á tan extraordinaria funció un ball de societat.

Segóns noticias está en estudi la tragedia de Guimerà *L'ánima morta*.—T.

LOPE DE VEGA.—*El Gran Galeoto* fou lo drama escullit pera la tarde del últim diumenge.

Lo execució, confiada á las senyoretas Guart y Parreño y senyors Sanz, Roig, Puiz, Llimona y Margarit, fou molt bona. En ella s'hi distingiren la senyoreta Guart y'l senyor Roig que foren aplaudits per la lluhida concurrència ab que se acostuma á veure favorescuda aquesta Societat.

LA GRANADA, (Gracia).—Aquesta Societat celebrá la nit del passat diumenge una funció extraordinaria ab la representació de *¿Quiere V. comer con nosotros?* per las senyoretas Bera, Gandia, Subiron y Argemí y'ls senyors Puiggener, Lafuente y Lladó, y ab la bonica comedia *Mimi*, per las senyoretas Gandia, Subiron y Bera y 'ls senyors Barba, Puiggener, Lafuente y Gran.

Per lo esmerat desempenyo de aquestas obras, obtingueren los executants nombrosos aplausos que s'feren indirectament extensius á la Academia de Declamació del Conservatori del Liceo, á que aquells aficionats perteneixen.

Com es costum, la funció acabá ab un ball de societat.

«La Granada» anuncia un programa tan bonich com escullit pera la próxima festa major de Gracia.—J. NIN.

CÍRCOL DE LA ESQUERRA DEL ENSANXE.—Aquesta societat ja no conta sols ab bons aficionats, sino que en sas funcions hi prenen part actors aplaudits en nostres teatros.

Diumenje al vespre va oferir á la concurrència una funció catalana ab *La pena de mort* y *Cel rogent*.

Dir que la primera dama senyora Abella y que 'ls actors don Ricardo Garcia y don Llorens Mercader van lluhirse molt, no es necessari, perque aquets tres artistes tenen ben sentada sa reputació. Debem repetirno tant sols pera fer constar que van estar ben secundats per'ls Srs. Paladarias, Vidal y altres distinjits aficionats.

Es aquesta, sens dupte, una de las millors funcions qu'ha donat aquet Círcol d'un quan temps á aquesta part.

CASSINO ARTESÁ, (Gracia).—Diumenje, devant de mes de 1.200 personas, que la vritat siga dita, no cabian en lo local, se posá en escena bai la direcciósen del mestre don Amadeo Cristiá, las sarsuelas en un

acte *El señor Luis el Tumbon*, *La Leyenda del Monje* y *Los Aparecidos*, que tingueren un regular desemenyo.

En totas s'hi distigiren principalment las senyoretas Casao (María,) y Boxedós, las senyoras Rodés y Guixe y ls senyors Vives, Soler, Gardenyas, Palet Pich, Lecina, Comdom, Carbó y Fustaret.

Los coros, un xich desafinats en la primera y millor en las altras.

Un aplauso als senyors de la maquinaria, per lo bé que presentaren la escena en *El señor Luis el Tumbon*.

Sigueren frenéticament aplaudits en la segona sarsuela la senyoreta Casao y'l senyor Vives en lo duo de *Olvido* y *Valentin*, que's vegeren obligats á repertir tres vegadas, per lo afinat que'l cantaren.

Lo senyor Fustaret, estigué molt acertat fent de *Comendador* en *Los Aparecidos*.

Tan variada funció, va acabar ab un lluhit ball de societat.

En lo carrer, al surtir vaig recullir la següent pregunta que feya una jove á son marit:—¿Que vols aná al bany demá demati?—No hi há necessitat, porque acabem de péndre 'n un.

(Efectivament, alló era la mar, ni mes ni menos.)

—C. T.

BERENGUER.—A benefici del galán jove senyor Rojas, tingué lloch en aquet Centre lo dia 24 del corrent, una funció composta de la comedia en 3 actes *El esclavo de su culpa* y la sarsuela *Setze jutjes*.

La primera, obtingué un desemenyo bastant acceptable, fentse aplaudir las senyoras Martinez y Gaz y als senyors Valls, Forest, Ferrer y'l beneficiat.

La segona, dirigida pe'l senyor Barba y concertada pe'l senyor Camaló, obtingué un desemenyo no mes que regular.

La senyora Martinez de Latorre va demostrar que no l'ha cridat Déu pe'l camí del art lirich, puig que mes esforços que féu, no lográ colmar sos desitjos. Los demés... aixis, aixis.

Lo senyor Rojas, fou obsequiat ab varios regalos entre ells algún de valor. La sala d'espectacles plena, y la safata, presidida per *gajas nínets*, bastant ben provehida, probas inequívocas de la simpatia que gosa lo senyor Rojas.—R. A.

SOCIETAT LA AFRICANA.—Diumenge se representaren en aquesta societat las comedias *Lo prometiement* en la qual lo senyor Castellort (que no haviam tingut encara'l gust de véure'l treballar,) demostrá saber ahont tenia la ma dreta en materia de treballar al teatro; aixó es que estigué admirable. Lo senyor Planas que tampoch l'aviam vist treballar may, nos deixá sumament encantats. Lo senyor Blasi bastant regular y'l senyor Codina no mes que pasador.

En *La de San Quintin*, estigué molt bó 'l senyor Amores, y ls senyors Hernandez y Romero regulars.

Per últim se representá *Als peus de vosté*, en la qual hi estigueren mes que superiors los senyors Amores, Planas y Racionero; aquest últim apesar de no haverla ensejat.

Debem fer especial menció de la dama senyora Serradill que representá las obras admirablement apesar de no tenirne ni un ensaig, puig s'encarregá de la representació de ditas obras per indisposició de la senyora Verdier.—L. A.

Colaboració admesa

EN NIT DE LLUNA

(SONET)

No sé pas, Lluna, avuy si al nomenarte
digni Astre de la Nit ó Diana bella,
perque tú ab ta claró eclipsas la estrella

que en l' àmbit del espay pót enufjarte.

Pero encar que no sé quin nom donarte,
dech dir que ma passió es tan sols per ella
y que sempre será la estrella aquella
qui tan amor vers mi pot disputarte.

Es Venus la que jo am: la prefereixo
per més qu' ho escoltis tú com cosa nova,
sense indicar per 'xó que t' aborreixo,
puig sé que 'm vols, com ma paraula ho proba
al dir que ton carinyo concebeixo
si t veig, millor que al cel, dintre d' un cove.

A. B. C.

DOLORA

La pobre Conxa cáu en desgracia
cedint á impulsos d' un fals amor:
d' ella, al saberho, la gent del poble
fuig ab horror.

Llensada al vici promqte 's fá rica.
La gent del poble diu fentli honor:
—¡Quina senyora donya Conxita!
¡Té uu gran tresor!

JOAN ARBÓS ALEU.

Reus, 1892.

Saló de descans

Agrahim á don Joseph Asmarats la proba de deferencia ab que 'ns ha distingit remetentnos un exemplar del joguet cómic que ha publicat últimament y que 's titula, *A ca' la modista*.

*** Atentament invitats per don Francesch Vidal y Careta, tinguerem lo gust d' assistir á la audició de la nova ópera *Colón* donada á piano en los salons de la casa Ainé. L' autor nos feu sentir desde la primera á la última nota de sa inspirada partitura y algún tros fou cantat per lo tenor Angioletti devant de un inteligent auditori. Dificilissim es donar parer sobre una partitura que se sent per primera vegada y en lo piano; pero nostra opinió es que la ópera reuneix prou qualitats pera ésser posada en nostre gran teatro. Y á major abundament, la ópera *Colón* tracta un assumpto patriótic que, sent històrich, es d' oportunitat, y son autor es fill de Barcelona. Esperem, donchs, que 'l senyor Font no mostrantse exigent, voldrá fernos conéixer l' obra de nostre paísá senyor Vidal y Careta, durant las vinentas festas del Centenari.

Y si així no fos, esperem que l' autor no estará per aixó privat de véure sa nova producció lírica en algún dels altres colissus de nostra ciutat.

*** La Societat Catalana de Concerts, de recent formació, anuncia la celebració d' un concurs musical, en lo qual se preniará ab mil pessetas la millor composició orquestal de caràcter català que 's presenti.

Las obras han de portarse antes del 15 de Septiembre propvinent, á casa del Director don Antón Nicolau (Clarís, 90 2.ª)

Los senyors don Gabriel Balart, don Joseph M. Artega, don Joseph García Robles, don Bonaventura Frigola y don Antón Nicolau, forman lo Jurat.

*** Hem rebut las Bases de la segona Exposició de Bellas Arts que s' efectuará á Olot, per iniciativa del Centre Catalanista de la localitat. S' obrirá lo dia 28 d' Agost, tancantse 'l 18 de Septiembre próxim.

*** En lo Centre Berenguer s' ha posat en estudi un drama en 2 actes y en vers català, titulat *Glops de fel*, ó *L' espia de son secret*, original del distingit socio de dit Centre don G. Vallsmadella.

*** La Junta directiva del Centro Roger de Flor, ha constituhit una comissió de Foment, pera organisar los festeigs que 's proposa celebrar durant las festas del centenari de Colón.

Segons notícies, son molts y molt variats, los que constan en lo programa presentat per dita comissió.

*** L'Arxiu liri-dramàtic de don Francisco Pérez Pol, desde lo primer d' Agost quedarà establert en lo carrer de 'n Roig, 24, entresuelo.

*** Ab motiu del resultat favorable que pel nacionalisme irlandés han donat las eleccions inglesas, lo Foment Catalanista d' aquesta ciutat, ha dirigit á M. Gladstone lo següent telegrama.

«M. Gladstone.—Londres.—Lo Foment Catalanista de Barcelona, defensor de l'autonomia de Catalunya, vos felicita per vostre triomf, representant justa victoria de la causa d' Irlanda y crit d' encoratjament als pobles esclaus.—Flós, *president*, Alsina *secretari*.»

*** En alguns colegis de noyas se dona á las educandas com á llibre de text «La eloqüencia catalana.» Aixó es una disposició molt digna de ser encomiada y que insplauria s'propagués pertots los de Catalunya.

*** En Tarrassa ha comensat á publicarse un periódich català, titulat, «La Trompeta.» Desitjem que visqui fins que pugui tocar la trompetada del Judici final.

*** La Junta magna que s' ha format par' acordar la manera de celebrar las festas ab que s' tracta de commemorar lo quart Centenari del descobriment d' America, s' ocupa activament dels treballs preparatoris.

En dita Junta hi tenen representació moltes entitats y corporacions importants d' aquesta capital. Sols trobem á faltarhi la de las empresas de teatros y espectacles públics, de las que ningú se 'n recorda sino pera demanarlos *pases* y entradas de favor. ¿Qué mes natural, tractantse de diversions públics, que fer cooperar á sa organizació á aqueixas empresas que padrian contribuir també al major esplendor de las festas que s' preparan?

*** Pera 'l diumenje próxim, la Societat «La Africana» anuncia l'estreno del casi-monòlech de nostre redactor D. Domingo Bartrina *Un porter*. La sarsuela *Los apavecidos* y la comedia *Quatre casats y un viudo*.

MOVIMENT ARTISTICH

Lo distingit primer galán don Pere Riutort estarà durant la próxima temporada d' ivern, al frente de la companyia dramàtica del teatro Ruzafa, de Valencia.—La Srta. Adelina Sala ha sigut escripturada com á dama jove pera formar part desde 'l mes de Octubre de la companyia del teatro de Novedats.—Lo senyor Labastida treballarà en lo teatro Romea.—S' ha desfet la companyia que vamarxar á América y que dirijia 'l primer actor don Lluís Santigosa.—Los artistas don Sebastià Roca y Srta. D.ª Josephina Roca, que van anar á Méjich contractats pe 'l galán don Ricardo Valero, s' han separat de la companyia de dit senyor. Los demés que van ab ell se troban ara en un dels teatros de Puebla.

CAVILACIONS

ROMBOS

Sustituir los punts per lletres, de manera que llegint vertical y horizontalment digui: 1.ª ratlla, vocal; 2.ª, fa claror; 3.ª un color; 4.ª, temps d' un verb castellà; 5.ª, nom d' home;

6.ª, nom de dona; 7.ª, poble de Catalunya; 8.ª, nom de dona; 9.ª, vocal.

NOY ROS.

Primera ratlla vertical y horizontal, consonant.—Segona carrer de Barcelona.—Tercera, estret del Asia.—Quarta, població catalana.—Quinta, animal femella.—Sexta, nom de dona.—Septima, vocal.

ANTON BOSCH.

TRENCA-CLOSCAS

D.ª Elisa S. Ramoneda

FALSET.

Formar ab aquestas lletres lo titol d' una sarsuela castellana.

PEP GALLEDA.

DUPLICACIÓ.

ZARABERALODA

Doblar aquestas lletres y, afeinthi una L, combinarlas de manera que resulti una oració gramatical que digui lo mateix llegida de esquerra á dreta que de dreta á esquerra.

SIMON DEL SOL

TRENCA-CLOSCAS TRIPLE

Lola Rojas Pomer

Ana Blos y Gual

Marta B. Gener

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas los titols de tres comedias y una tragedia catalanas en 3 actes.

NOY ROS.

COMBINACIÓ

Marta, Sofia, Elisa

Paula, Maria, Clara

Jula, Elena, Petra.

Colocar aquets noms l' un sota l' altre de modo que llegint en filera de dalt á baix una lletra de cada un donguin un, altre nom de dona.

C. BARRERA Y CARGOL.

Soluciones á las cavilaciones del N.º 87

Xarada anagramàtica.—«Rocas, Rosca, Oscar».

Geroglífich.—«Zero y zero no son zero, que 'n son dos de zeros».

Problema (en broma).—La meytat de XII es VII.

No mes las ha enviat lo Sr. Pam de Cana qui pòt passarà recullir l' abono dels Banys Orientals.

Los que envihin las soluciones d' avuy y del N.º 89, tindran participació en un dècim de la Loteria Nacional del dia 9 d' Agost propvinent, que s' regalara á tots los que las endivinín

Correspondencia

Peret Bernat: un' altra vegada posi sello.—Lagardere: los seus versos semblan fets de «El Jorobado».—A. Grau: no ho endevinat.—Pal y Crocas: no s' pòt capdellar.—Antón del Bany, un altre dia.—G. Mars: ¡si son al Juliol! Es vell lo de vosté.

J. SOLÉ PIQUÉ, IMPRESOR, RONDA UNIVERSIDAD, 9.

Cárme, 33

Máquinas de cusir, máquinas de fer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas.—Se ven á plassos y al comptat.

Carrer del Cárme, 33. - Barcelona

Cárme, 33

Cárme, 33

APARATOS pera pendre dutxas

Cárme, 33

PERRUCAS Y POSTISSOS
DE TOTA CLASSE
PERA TEATROS
GRAN SALÓ
pera afeitar, tallar y rissar cabells
en la
PERRUQUERIA
de
VICENS GARCIA
Conde del Asalto, 6, Principal
Casa establerta desde 1840

Construcció de Teatros
Servey complert y bó
pera guardarropias
Pera informes y detalls, dirigir-se al
fuster del carrer d' Estruck, 11
BARCELONA

PELUQUERIA ARTISTICA
Saló pera Afeitar, Rissar y Tallar lo cabell
DE
Lluís Anglada
Gran assortit de perrucas
y tota classe de postissos per' artistas
de teatro.
Rambla del Centro, 7, Entr.
BARCELONA

CONCORDIA

MAQUINAS PERA FER MITJA

Las millors del món

S' hi fan mitjas, mitjons, camisetes de punt d' agulla igual que á la má. comensadas y acabadas en la mateixa máquina, proporcionant la millor manera de guanyarse la vida á casa.—Exportació qualsevol població.—S' ensenya de franch á treballarhi.

❖ **N. Agustí Manyosa** — Regomir, 25 y 27, botiga ❖

LLUNAS ASSOAGADAS PERA MIRALLS, DE ORTEGA Y BADIA

Depósit de Cristalls, Baldosas, Baldosetas, etc., etc.

TELÉFONO NÚM. 1397
Carrer de la Comptesa de Sobradíel, número 3
BARCELONA

TIPOGRAFÍA
DE LA
UNIVERSITAT
DR
Joaquím Solé y Piqué
IMPRESOS
DE TOTA CLASSE Á PREUS MÓDICHS
PROMPTITUT EN LOS ENCÁRRECHS

TRENCADURAS

Se cusan aviat y radicalment ab lo BRAGUER MECANICH Y REGULADOR inventat per l' especialista senyor PALAU. Recomanat per tots los metjes eminents y premiat en la última Exposició de Barcelona. Té concedit Real privilegi.

Carrer Ample, 12 y 14, al costat de la iglesia de la Mercé
Consultori ortopédich, de 8 á 1 y de 3 á 8

PERRUQUERIA DE JAUME SALA
PROVIDENCIA, 43, GRACIA

Servey esmerat en perrucas pera teatro.—Especialitat en caracterisar.

Saló per' afeytar, tallar y rissá 'l cabell.

GRADIA.—PROVIDENCIA, 43.—GRACIA

OBRAS NOVAS

del reputat autor

DON JOSEPH MARÍA POUS

Tres pierrots y Lo Polison, comedias en un acte.—**Un marido á línea corta**, sarsuela en un acte.

Totas oquestas obras se trobarán de venta en la Administració de aquest setmanari ab un descuento de 25 per 100 sobre 'ls seus preus.